

KUOSMASEN KONSTIT OSA 2

Tamppaamisen jalo taito.

Jäljen tekemistä kuulee usein kuvattavan sanoilla "jäljen juoksu". Juoksemisesta tässä lajissa ei kuitenkaan missään nimessä ole kysymys, oli kyseessä sitten jäljen teko tai ajaminen. Tässä juttusarjassa on ajatuksena se, että koiralle jäljityöskentely luodaan aina pellolla, oli sitten kyseessä metsä- tai peltokoira. Jäljenteko itsessään on samanlaista kummallakin maastopohjalla, itselläni vain on ollut tästäkin asiasta aivan eri käsitys kunnes toisin tuli todistettua ja perusteltua.

Jokaisen jälkeä omalle tai vieraalle koiralle tekevän pitäisi antaa kullekin koiralle edes mahdollisuus selviytyä jäljestä sen hetkisillä taidoillaan. Ja reilu sellainen. Turhia kikkailuja ei tarvita, eikä myöskään turhia vaikeutuksia. Varsinkaan, kun kyseessä on kisajälki. Jälki tulee askeltaa kunnolla ja kepit/ esineet hajustaa oikein (vähintään 30 min jäljentekijän hallussa ennen jäljentekoa). Kulmien on oltava kulmia eikä kaarroksia, mitään metrin hyppyjä ei ole tarvis suorittaa, oikeasta suunnasta tulevalle tuulella kun on sellainen vaikutus, että se haju siltä metrin päästä saattaa kulkeutua aivan eri suuntaan. Tällaisia treenejä ette varmasti itsellennekään tee, miksi sitten kisoissa kiusata toisia?

Välineurheilua?

Hyvät jälkikengät tunnistaa voimakkaasti kuviodusta, paksusta ja karheasta pohjasta. Pintamateriaalin tulisi olla nahkaa tai muuta hengittävää materiaalia, tällöin jaloista lähtevät molekyylit (esmes jalkamehut) pääsevät maustuttamaan jälkeä. Karhea pohja taas edesauttaa maapohjan riittävää rikkoutumista pienellä vaivalla, tällöin ei ole tarvis potkia varpaankynsiään läpi montsareiden tehdäkseen selkeän jälken. Kumisaappaat eivät ole hyvät jäljentekokengät.

Spykologiaa?

Jälkeä kun tehdään, eritoten sitä pisintä versiota, kompassin kanssa, ei ajatuksia saisi päästää harhailemaan mihinkään muuhun kuin itse jäljen tekoon. Niin helposti se iltainen olut ja sauna vievät vääriin paikkoihin, ainakin jäljellä. Jokainen jälki tulisi tehdä "omalle koiralle" ja itsekuria tulisi löytyä sen verran, että se mieli pysyy siinä jäljenteossa sen aikaa, kun sitä tehdään. Kepit laitetaan niihin paikkoihin, joihin ne on suunniteltu laitettavan- seuraavaksi laitettava keppi valmiina kädessä keräämässä viimeisiä hajuja ja loput vetoketjutaskussa, viimeisen, kuutoskepin ympärille kierrettynä kumilenkki erottamaan se muista.

Askelma eli tamppaus

Jäljenteko tapahtuu normaalilla askelväliillä joka on n. 70 cm etummaisen kengän varpaasta takimmaisen kengän korkoon. Jäljen tekeminen- askellus- tulee tehdän vahvasti niin, että maaperä murtuu kunnolla. Ei siis vain kävellä normaalein hipsutteluaskelin vaan jopa kevyesti potkaistaan maata. Huomaa, että askelmitan tulee pysyä saman myös kulmissa, mielummin jopa hieman lyhyempänä.

Maasto

Aikaisemmin jo mainitsin peltojäljen osuudesta alkuopetuksessa. Kisaavista koiristamme kuitenkin suurin osa hakee koulutustunnuksensa metsäjäljeltä joten sen teosta nyt lyhyehkön ratamestarikurssin teoriaosuuden verran.

Teet sitten kisa- tai harjoitusjälkeä, suunnittele se mieluusti etukäteen kartalle, jos sellainen on käytettävissä. Melkein maastosta kuin maastosta on piirros saatavissa kunnan/ kaupunginvirastosta tai paikallisien urheiluseurojen suunnistusvastaavilta. Näin pystyt välttämään suurimmat eteentulevat yllätykset, varsinkin tuntemattomaan maastoon jälkeä tehtäessä. Metsässä maastoa tulee ennakoida jo pitkälle eteenpäin, tässä kompassi on suunnaton apu. Siitä voit katsoa suunnan ja samalla voit täysin rinnoin keskittyä edessäolevaan ja jäljen tamppaamiseen. Mikäli kuitenkin käy vahinko ja eteesi tulee iso oja tai kallionjyrkäne, käytä maalaisjärkeäsi ja ajattele, miten koira voisi tästä kohdasta parhaiten suoriutua. Jätä sille apuja, jos joudut tekemään jonkin kummallisen vinksauksen. Muussa tapauksessa jälki tulee tehdä ehdottomasti suoraan, jotta koiralla on siitä mahdollisuus selviytyä.

Ojanylityksen tullessa kohdalle on myös fiksua hieman jättää merkkiä (jaloilla) ylityskohtaan molemmin puolin. Ei kuitenkaan ohjaa vaan koira varten. Muista, että mistä on ihmisen kuljettavissa, siitä on jälki koiran kanssa ajettavissa. Äläkä jätä keppejä tällaisiin kohtiin, vaikka juuri siihen olisi sen paikka piirretyssä

kaaviossa merkitty. Pienempi paha on kepin löytyminen helpommasta maastosta kuin muurahaispesän päältä...tämäkin on nimittäin koettu. Jos mokaat kisajälkeä tehdessäsi, ole reilu ja ilmoita siitä ratamestarille. Hänellä on varmasti varajana merkittynä ja kilpailijaa ei varmasti harmita lähetyksen viivästyminen niin paljon kuin, se, että olet esim. unohtanut jättää kepit jäljelle. Tämäkin on koettu- kaikki kyllä löytyivät- kuutoskepin kohdalta!!

Mikäli karttaa ei ole käytössäsi/ maasto on tuttu, harjoituksen voi silti suunnitella kunnolla. Treeneissäkin on aina pyrittävä optimisuoritukseen, muutoin niistä ei ole mitään hyötyä. Käytä tuulta apunasi, varsinkin pellolla. Krepattu jälki on hyvä, silloin uskallat puutua koirasi tekemiin virheisiin, kun teidät tasan tarkkaan, missä jälki kulkee. Tässä kuitenkin vaarana se, että koira alkaa ilmaisemaan kreppejä. Pellolla esineiden/ keppien paikan ja jäljen kulun voi merkitä esim. polkupyörän pinnoilla, sellaisen kun heittää pystyyn pienen matkan päähän jäljestä niin ei kovin paljoa hajua irtoa ilmaan.

Seuraavassa jaksossa sitten jätetään makkararuutu historiaan ja siirrytään opiskelemaan suoria ja kulmia-trigonometriaa??

Lämmintä talvenodotusta toivottaen

Mia, avustavana toimittajana Maukka